

Katedra psychologie FF UK

Posudek rigorózní práce Mgr. Adély Boubelové: „Hodnotové orientace a spokojenost mladých dospělých“

Autorka předkládá zajímavou práci zaměřenou na identifikaci hodnotových orientací mladých dospělých a jejich vztah ke spokojenosti. Práce je členěna tradičně na část literárně přehledovou a empirickou.

V literárně přehledové části autorka seznamuje čtenáře s konceptem hodnot v psychologii jejich přijímáním a jejich vztahem k postojům. Představuje zde široké spektrum, jak lze hodnoty pohlížet (např. přístup L. V. Gordona, Ch. W. Morrise, V. E. Frankla, W. Sterna, L. Osecké, P. Saka) a dosavadní publikované výzkumy na dané téma v České republice. V druhé kapitole se věnuje tématu spokojenosti. Pojem definuje, představuje nejvýznamnější modely a koncepty a faktory, které spokojenost ovlivňují. Již ve druhé kapitole poukazuje na vztah mezi hodnotami a spokojeností. Třetí kapitola je zaměřena na vývojové období mladé dospělosti. Autorka zde neopomíná specifické vývojové úkoly, emoční vývoj a osobnost mladého dospělého.

Literárně přehledová část je čtivá, srozumitelná, koncepční a vychází z širokého množství recentních domácích i zahraničních zdrojů. Autorka zde staví dobrý základ pro následující empirickou část.

V empirické části je srozumitelně popsán cíl výzkumu, tedy zda vyšší hodnocení důležitosti některých oblastí tvoří určité shluky (tzn. hodnotové orientace) a zda existuje souvislost mezi takto nalezenými hodnotovými orientacemi a mírou celkové spokojenosti či spokojenosti v dílčích oblastech života. Autorka cíl výzkumu převádí na šest výzkumných otázek a tři hypotézy, které podrobuje testování.

Výzkumný vzorek byl tvořen výslednými 726 respondenty ve věku 20-30 let, kteří vyplňovali Dotazník hodnot a spokojenosti a Dotazník životní spokojenosti. Autorka popisuje výzkumný vzorek z hlediska demografických údajů velmi přehledně a zajímavě. Po představení metod a sběru dat následuje prezentace výsledků výzkumu a jejich analýza. Zde je vhodné uvést, že výsledky a jejich analýza jsou prezentovány na 26 stranách velmi podrobně s využitím širokého spektra statistických metod. V jejich podrobnosti a zároveň vlivem určité jazykové úspornosti je tato část práce méně přehledná a srozumitelná. Na druhou stranu je ale tato část následována shrnutím výsledků a zejména dobře propracovanou diskusí.

Autorka v empirické části práce vhodně zachází se statistickými metodami a své výsledky adekvátně ilustruje tabulkami a grafy.

Celkově práci hodnotím jako dobře strukturovanou, na vysoké odborné úrovni a vystavěnou na široké znalosti recentní literatury. V práci je jen malé množství překlepů či chyb v citacích (např. str. 15 – Frankl, Lucas, 2006). V několika případech autorka stupňuje přídavné jméno ideální do podoby nejideálnější, což není úplně optimální, jelikož ideální je prostě ideální. V rámci rozpravy nad rigorózní prací by se mohla autorka pokusit představit svá zjištění tak, jak by o nich hovořila s širší odbornou či laickou veřejností.

Rigorózní práci Mgr. Adély Boubelové doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako splňující požadavky na daný typ práce kladené.

V Praze dne 30. října 2019

PhDr. David Čáp, Ph.D.